

Motion till riksdagen 2022/23:809

av **Ida Karkiainen (S)**

Bättre förutsättningar för jordbrukare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna till avbytarsystem och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

På 1950-talet fanns det över 10 000 mjölkbönder i Norrbotten. Idag är det mindre än 70 kvar. Visserligen har jordbruken förändrats och större volymer produceras vid varje jordbruk, men utvecklingen är ändå oroande. Inte minst med tanke på Sveriges ambitioner om ökad självförsörjningsgrad. Sveriges jordbrukare är centrala i omställningen till ett mer hållbart samhälle, framförallt när det gäller en hållbar matproduktion. I och med coronapandemin har många fått upp ögonen för nära mat, inte minst tack vare konceptet REKO-ring som fått stort genomslag.

Med jordbrukens nedläggning följer också svårigheten att få tag på lokalproducerade råvaror, arbetstillfällen går förlorade, landskapen växer igen och markerna blir otillgängliga.

De jordbrukare som finns kvar vittnar också om farhågorna för framtiden. Finns det någon som vill ta över gården när vi går i pension? Kommer det att finnas unga som intresserar sig för jordbrukssektorn? Generationsväxlingen förutspås bli svår.

Ett sätt är att höja statusen på jordbruksyrken. Den socialdemokratiskt ledda regeringens satsning på livsmedelsstrategin var ett klokt beslut som kan bidra till det, likaså ambitionen att öka vår självförsörjningsgrad, inte minst ur beredskapssynpunkt.

Ett annat sätt att höja statusen skulle vara att underlätta i fråga om jordbrukares arbetsvillkor. I Finland går exempelvis staten in och stöttar jordbruken med avbytare ett visst antal dagar per år. Avbytarservicen ger lantbruksföretagaren möjlighet till återhämtning. Servicen säkrar också djurens skötsel och välmående i situationer där företagaren själv är förhindrad att sköta sitt arbete, till exempel på grund av sjukdom. Regeringen bör överväga möjligheterna att införa ett liknande system i Sverige.

Ida Karkiainen (S)